

تاریخ دادنامه: ۱۴۰۳/۱۰/۴

مرجع رسیدگی: هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

شاکی: انجمن صنفی کارفرمایی کشتارگاه های طیور و قطعه بندی های گوشت و مرغ استان سمنان

طرف شکایت: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

موضوع شکایت و خواسته: ابطال نامه شماره ۱۸۰/۱/۲۲ مورخ ۱۴۰۱/۱/۲۲ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

گردش کار: انجمن صنفی کارفرمایی کشتارگاه های طیور و قطعه بندی های گوشت و مرغ استان سمنان به موجب دادخواست و لایحه تكمیلی ابطال نامه شماره ۱۸۰/۱/۲۲ مورخ ۱۴۰۱/۱/۲۲ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی را خواستار شده و در جهت تبیین خواسته به طور خلاصه اعلام کرده است که:

طبق بند ۴ ماده ۱۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۳۸۷، «گوشت» اعم از گوشت دام سبک، سنجکن و گوشت طیور و... به طور «مطلق» معاف از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده بوده است و در فهرست عنوانین کالا و خدمات مشمول معافیت های ماده ۱۲ قانون مالیات بر ارزش افزوده پیوست بخششانه شماره ۳۱۰۹۱/۱۲/۲۶ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۲۶ معاونت وقت مالیات بر ارزش افزوده سازمان امور مالیاتی کشور، ردیف ۱۸۲، «گوشت پرنده‌گان»، اعم از «گوشت انواع پرنده‌گان حلال گوشت همانند مرغ و خروس، بوقلمون، شترمرغ و قطعات و احشاء بدن آنها» نیز معاف از مالیات بر ارزش افزوده بوده است. این شرایط تا ۱۴۰۰ ماده داشته است. در قانون مالیات بر ارزش افزوده دائمی مصوب ۱۴۰۰، به موجب جزء (۴-۵) بند (الف) ماده (۹) قانون مالیات بر ارزش افزوده، برخورداری از معافیت بر ارزش افزوده را منوط به فهرست ارسالی از وزارت بهداشت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می نماید.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای سال ۱۴۰۱ در فهرست کالاهای مشمول معافیت گوشت قرمن دام سبک و سنجکن و گوشت پرنده‌گان و احشاء بدن آنها را معاف از مالیات بر ارزش افزوده اعلام و سازمان امور مالیاتی کشور نیز طبق جزء (۱-۴-۵) و جزء (۵-۴-۲)، عیناً آن را درج می نماید.

مجددأً وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، خارج از موعد قانونی و در اجرای جزء (۴-۵) بند (الف) ماده ۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده، برای اجرا در سال ۱۴۰۱ و طی نامه شماره ۱۴۰۱/۱۸ مورخ ۱۴۰۱/۱/۲۲ «اعماء و احشاء دام سبک و سنجکن» را «معاف» از مالیات بر ارزش افزوده تشخیص داده و «اعماء و احشاء پرنده‌گان» را «مشمول مالیات» بر ارزش افزوده اعلام کرده است و سازمان امور مالیاتی نیز آن را در سامانه عملیات الکترونیکی سازمان امور مالیاتی درج کرده است. علی ای حال، موارد نقض شکلی و محتوایی در اجرای قانون و همچنین ابهام در ایفای وظایف قانونی و کارشناسی به شرح ذیل، اعلام می گردد.

۱- تعیین مواعده قانونی توسط قانونگذار اقتضای عدالت و مبتنی بر الزامات اجرایی، فنی و مدیریتی بوده و عدم رعایت مواعده قانونی یقیناً در تعارض با حقوق ذی نفعان می باشد و در مانحن فیه، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در تخلفی آشکار بدون رعایت موعد قانونی فهرست مورد نظر را با چهار ماه تأخیر یعنی در تاریخ ۱۴۰۱/۱/۲۲ برای سازمان امور مالیاتی ارسال کرده است.

دادنامه

دیوان عدالت اداری

۲- طبق جزء (۴-۵) بند (الف) ماده ۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده، اصولاً وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی، صرفاً باید در خصوص «انواع گوشت و فرآورده های گوشتی» اعلام نظر نماید و «امعاء و احشاء پرندهان» در نامه وزارت بهداشت در ردیف گوشت نیامده و از آنجایی که در تعریف فرآورده های گوشتی نیز نمی گنجد. قطعاً جزء فرآورده های گوشتی هم محسوب نمی شود و چون عبارت دیگری در قانون برای آن پیش بینی نشده است. لذا ورود وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی به بحث «امعاء و احشاء پرندهان» به عنوان کالای جدید نوعی قانونگذاری محسوب می شود.

این در حالی است که براساس «قاعده ملازمه» که تأکید دارد «اذن در شنی، اذن در لوازم آن است» «امعاء و احشاء مرغ» که از جمله اجزای اصلی بدن مرغ محسوب می شود همانند امعاء و احشاء دام سبک و سنگین که جزء گوشت فرض شده و معاف از مالیات اعلام شده است انتظار این بود «امعاء و احشاء مرغ» نیز گوشت فرض شده و «معاف» از مالیات بر ارزش افزوده اعلام می گردد.

۳- با عنایت به این که، وزارت مذکور برای سال ۱۴۰۱ در فهرست کالاهای مشمول معافیت «گوشت پرندهان و احشاء بدن آنها» را معاف از مالیات بر ارزش افزوده اعلام کرده است. تأکید می نماید چطور ممکن است، یک کالا با کیفیت ثابت در یک سال معاف از مالیات باشد و در سال بعد با همان کیفیت، مشمول مالیات باشد. این تعارض فاحش، بدون تردید وهن قانون است و زیبنده نظام مالیاتی (که قوانین آن باید از بی نقص ترین قوانین باشند) نیست.

۴- بررسی جامعه هدف در وضعیت فعلی اقتصادی کشور نشان می دهد اقلام «امعاء و احشاء مرغ از جمله جگر، سنگدان، دل و...» جزء اساسی از سبد غذایی قشر فقیر جامعه بوده و مع الأسف در نظریه وزارت بهداشت، مشمول مالیات بر ارزش افزوده قلمداد شده است. و در مقابل «امعاء و احشاء دام سبک و سنگین» که غذای مورد مصرف اقشار با درآمد متوسط به بالا محسوب می شود در نظریه وزارت بهداشت معاف از مالیات بر ارزش افزوده قلمداد شده است. لذا بدون تردید این عملکرد، شرایط سختگیرانه مضاعفی را بر فقره تحمیل کرده است. مضارفاً این که عدم معافیت «امعاء و احشاء مرغ» با مبانی و فلسفة «مالیات بر ارزش افزوده» که قرار بود از اغنية اخذ و برای فقره هزینه کردد سازگاری ندارد.

۵- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی، در اجرای جزء (۴-۵) بند (الف) ماده ۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده مکلف بوده است فهرست مورد نظر را برای سازمان امور مالیاتی کشور ارسال نماید. این در حالی است که نامه شماره ۱۴۰۱/۱/۲۲ مورخ ۱۰۰/۱۸ را نه برای سازمان امور مالیاتی کشور بلکه آشکارا با عدول از قانون برای وزارت امور اقتصادی و دارایی ارسال و «امعاء و احشاء کلیه پرندهان» را «مشمول مالیات بر ارزش افزوده» اعلام کرده است. لازم به ذکر است تعیین مخاطب در قانون توسط قانونگذار از اهمیت ویژه ای برخوردار بوده و اقتضای مسئولیت شناسی و پاسخگویی داشته و الزامات اجرایی، مدیریتی و حقوقی را تبیین می کند و عدم رعایت قانون در تعیین مخاطب یقیناً در تعارض با حقوق ذی نفعان برای شناسایی طرف پاسخگو می باشد. لذا، تأکید می نماید دلیل این اقدام غیرقانونی هرچه باشد نتیجه اجتناب ناپذیر آن عدم اجرای «مر قانون» است. لذا، در این فقره ضمن بیان این انتظار که وزارت بهداشت، درمان و آموزش پژوهشی و سازمان امور مالیاتی در اجرای قوانین مالیاتی باید «مر قانون» را رعایت نمایند. در این مورد که از بدیهیات الزامات امور اداری می باشد. الزاماً، سازمان امور مالیاتی می بایست اولاً به لحاظ نقص ترتیبات اداری از یک سو و از سوی دیگر در اجرای «مر قانون»، نسبت به عودت نامه وزارت بهداشت اقدام و رویه قانونی جاری سال قبل را در سامانه مورد نظر لحاظ می نمود. لذا، صرفاً ذکر این نکته که سازمان زیر مجموعه وزارت امور اقتصادی

دیوان عدالت اداری

دادگاهه

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

دادگاهه

«فلا تُبْعِدُ أَهْوَى لَنْ تَعْدُوا»

شماره دادگاه: ۱۴۰۲۳۱۴۹۰۰۰۲۳۷۲۲۸۹

تاریخ تنظیم: ۱۴۰۳/۱۰/۴

شماره پرونده: ۱۴۰۲۳۱۹۳۰۰۰۵۷۷۸۰

شماره پایگاهی شعبه: ۳۰۰۰۸۹

و دارایی می باشد پس از اعلام مراتب به وزارت مانع اجرای جزء (۴-۵) بند (الف) ماده ۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده نمی باشد رافع مستولیت های قانونی نیست. چرا که ممکن است این اقدام وزارت بهداشت در راستای ابهامات طرح شده از سوی سازمان و در راستای اقدام و فشار از بالا صورت گرفته باشد.

لذا استدعا دارد به دلیل عدم رعایت موعد قانونی در ارسال فهرست موصوف، ورود به قانونگذاری، تعارض فاحش در اعلام نظر کارشناسی و انحراف از مبانی و فلسفه «مالیات بر ارزش افزوده»، نامه شماره ۱۴۰۱/۱۲۲ مورخ ۱۰۰/۱۸ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ابطال گردد.

متن مقرر مورد شکایت به شرح زیر است:

”نامه شماره ۱۰۰/۱۸ مورخ ۱۴۰۱/۱۲۲“

جناب آقای دکتر خاندوزی

وزیر محترم امور اقتصاد و دارایی

با سلام و احترام

پیرو نامه شماره ۱۰۰/۱۲۴۶ مورخ ۱۴۰۰/۹/۲۷ در خصوص موضوع جزء (۴-۵) بند (الف) ماه ۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده، بدین وسیله فهرست ذیل جهت استحضار و هرگونه اقدام مقتضی ارسال می گردد.

ردیف - عنوان کلی - شرح - وضعیت - توضیحات تکمیلی

-۱- گوشت قرمز دام سبک و سنگین - اعم از تازه، منجمد، قطعه شده، چرخ شده یا بسته بندی - معاف -

-۲- امعاء و احشاء دام سبک و سنگین - جگر سفید، جگر سیاه، دل و قلوه به صورت تازه، قطعه شده یا بسته بندی - معاف - سایر امعاء و احشاء مشمول مالیات

-۳- گوشت مرغ و بوقلمون و شترمرغ - اعم از تازه، منجمد، قطعه شده، چرخ شده یا بسته بندی - معاف -

-۴- سایر طیور و پرندهای امعاء و احشاء کلیه پرندهای - مشمول مالیات -

-۵- انواع ماهی و آبزیان پرورشی یا دریایی - اعم از تازه، منجمد، قطعه شده، یا بسته بندی - معاف -

-۶- امعاء و احشاء ماهی و آبزیان - مشمول مالیات -

-۷- فرآورده های گوشتی با گوشت قرمز، سفید (طیور، ماهی و آبزیان) - کباب لقمه، همبرگر یا برگرهای ناگات ها به صورت تازه، منجمد، قطعه شده، چرخ شده یا بسته بندی - معاف -

-۸- انواع فرآورده های گوشتی با گوشت قرمز، سفید (طیور، ماهی) - انواع سوسیس و کالباس با هر پایه گوشتی موضوع استاندارد شمار ۲۲۰۲ - مشمول مالیات -

تصویر برابر با اصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهد مخبری - بیش خیابان ایوان زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

دیوان عدالت اداری

دیوان عدالت اداری

«فلا تبعوا أثنيوی ان تغدوا»

شماره دادگاه: ۱۴۰۳۲۳۱۳۹۰۰۲۳۷۳۳۸۹

تاریخ تنظیم: ۱۴۰۳/۱۰/۱۴

شماره پرونده: ۵۷۷۸۰.....

شماره پایگاهی شعبه: ۳۰۰۰۸۹

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

۱۵دادنامه

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

علی رغم ابلاغ دادخواست و ضمائم آن به طرف شکایت، تا زمان رسیدگی به پرونده در جلسه هیأت عمومی پاسخی از طرف آن مرجع واصل نشده است.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۴ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی مبادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

برمبانای جز ۴-۵ قسمت (الف) ماده ۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۴۰۰، انواع گوشت و فرآوردهای گوشتی مطابق فهرستی که هر سال وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تا پایان دی ماه برای اجرا در سال بعد به سازمان امور مالیاتی ارسال می‌کند، از موارد معاف از شمول مالیات بر ارزش افزوده است و با توجه به این که صلاحیت وزارت بهداشت برمبنای بند قانونی مذکور منحصر به اعلام موارد معاف از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده است و بازه زمانی اعمال این صلاحیت نیز توسط قانونگذار تا پایان دی ماه هر سال تعیین شده، بنابراین نامه شماره ۱۸/۱۰۰ مورخ ۱۴۰۱/۱/۲۲ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از آن جهت که مرجع صادرکننده آن در بندهای ۴، ۶ و ۸ این نامه فراتر از صلاحیت اعلام موارد معاف از مالیات بر ارزش افزوده در رابطه با موارد مشمول مالیات مزبور نیز اظهارنظر کرده و خارج از بازه زمانی مقرر در قانون که تا پایان دی ماه هر سال و برای سال بعد است، در فروردین ماه سال ۱۴۰۱ و برای همان سال ۱۴۰۱ نسبت به اعلام موارد اقدام نموده است، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار بوده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و ماده ۱۳ و ۸۸ قانون دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۳۹۲ از تاریخ صدور ابطال می‌شود. این رأی براساس ماده ۹۳ قانون دیوان عدالت اداری (اصلاحی مصوب ۱۴۰۲/۲/۱۰) در رسیدگی و تصمیم گیری مراجع قضایی و اداری معتبر و ملاک عمل است.

احمدرضا عابدی

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

امضا صادر گنند

تصویر پرایر با اصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبری - لیش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

شماره دادگاه: ۱۴۰۳۲۱۲۹...۲۳۷۴۹۸۶
تاریخ تنظیم: ۱۴۰۳/۱۰/۲
شماره پرونده: ۷۷۷۸۵...
شماره پایگانی شعبه: ۳۰۰۸۹

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری

دادنامه

دیوان عدالت اداری

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی*

علی رغم ابلاغ دادخواست و ضمانت آن به طرف شکایت، تا زمان رسیدگی به پرونده در جلسه هیأت عمومی پاسخی از طرف آن مرجع واصل نشده است.

هیأت عمومی دیوان عدالت اداری در تاریخ ۱۴۰۲/۱۰/۴ با حضور رئیس و معاونین دیوان عدالت اداری و رؤسا و مستشاران شعب دیوان تشکیل شد و پس از بحث و بررسی با اکثریت آراء به شرح زیر به صدور رأی میادرت کرده است.

رأی هیأت عمومی

برمبنا جز ۴-۵ قسمت (الف) ماده ۹ قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب سال ۱۴۰۰، انواع گوشت و فرآوردهای گوشتی مطابق فهرستی که هر سال وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تا پایان دی ماه برای اجرا در سال بعد به سازمان امور مالیاتی ارسال می‌کند، از موارد معاف از شمول مالیات بر ارزش افزوده است و با توجه به این که صلاحیت وزارت بهداشت برمبنای بند قانونی مذکور منحصر به اعلام موارد معاف از پرداخت مالیات بر ارزش افزوده است و بازه زمانی اعمال این صلاحیت نیز توسط قانوننگذار تا پایان دی ماه هر سال تعیین شده، بنابراین نامه شماره ۱۰۰/۱۸ مورخ ۱۴۰۱/۱/۲۲ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از آن جهت که مرجع صادرکننده آن در بندهای ۴، ۶ و ۸ این نامه فراتر از صلاحیت اعلام موارد معاف از مالیات بر ارزش افزوده در رابطه با موارد مشمول مالیات مزبور نیز اظهارنظر کرده و خارج از بازه زمانی مقرر در قانون که تا پایان دی ماه هر سال و برای سال بعد است، در فروردین ماه سال ۱۴۰۱ و برای همان سال ۱۴۰۱ نسبت به اعلام موارد اقدام نموده است، خلاف قانون و خارج از حدود اختیار بوده و مستند به بند ۱ ماده ۱۲ و مواد ۱۳ و ۸۸ قانون دیوان عدالت اداری مصوب سال ۱۴۰۲ از تاریخ صدور ابطال می‌شود. این رأی براساس ماده ۹۲ قانون دیوان عدالت اداری (اصلاحی مصوب ۱۴۰۲/۲/۱۰) در رسیدگی و تصمیم کیری مراجع قضایی و اداری معتبر و ملاک عمل است.

احمدرضا عابدی

رئیس هیأت عمومی دیوان عدالت اداری

اعمالی صادر گشته

تصویر برابر باصل است.

نشانی: تهران - بزرگراه ستاری - بلوار شهید مخبری - بیش خیابان ایران زمین - ساختمان دیوان عدالت اداری

انجمن صنفی کشتارگاههای صنعتی و صادرکنندگان طیور ایران

شماره ثبت وزارت نماینده: کار و رفاه اجتماعی ۱۷۵

جناب آقای دکتر معماری

رباست محترم آقای بازرگانی، صنعت، معدن و کشاورزی استان سمنان

موضوع: تقدیر و تشکر

با سلام و احترام و آرزوی توفيقات روزافزون برای جنابعالی

بحول و قوه الهی و در سایه تعامل و تلاشهای بی وقنه و حمایت های همه جانبیه جنابعالی، بیکبری و رحمات جمع کنیتی از تولید کنندگان و انجمن مدیران کشتارگاههای طیور استان در تعامل با شورای گفتگوی استان به سرانجام رسید و نتیجه مطلوب تولید کنندگان در خصوص ابطال نامه شماره ۱۸/۱۰۰ مورخ ۱۴۰۱.۰۱.۲۲ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، موضوع "مالیات بر ارزش افزوده امعاء و احتشاء مرغ" از طریق دیوان عدالت اداری حاصل گردید. لذا بدینوسیله از تمام مساعی جنابعالی، نواب رئیس، دبیر، همکاران و رئیس و اعضا کمیسیون کشاورزی آفاق سمنان که تلاش والفو و تعیین کننده ای داشتند و در دستیابی به این نتیجه مهم ضمن هدایت و تسهیلگری، مصوبات آگاهانه و هوشمندانه ای ارائه نمودند. صمیمانه تقدیر و تشکر می نماییم. امیدوارم همواره تحت توجهات حضرت حق موفق و موبد باشند.

با تشکر - رئیس هیات مدیره انجمن صنفی کشتارگاههای صنعتی و
صدرکنندگان طیور ایران - یوسف رمضانی

انجمن صنفی کشتارگاههای صنعتی
و صادرکنندگان طیور ایران
شماره ثبت وزارت: ۱۷۵ / امور اقتصادی
۱۷۵

روزنامه

- جناب آقای مهندس حسن زاده رباست محترم آقای بازرگانی، صنعت، معدن و کشاورزی و دبیر شورای گفتگوی دولت و
بخش خصوصی آفاق ایران برای اصحاب